

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 682

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 22 august 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 380 din 6 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă	2-4
	Decizia nr. 385 din 6 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.....	4-7
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI		
593.	— Decizie pentru numirea domnului Gheorghe Nucu Marin în funcția de secretar de stat la Ministerul Afacerilor Interne	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 380**

din 6 iunie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 906 alin. (4)
din Codul de procedură civilă**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de U.A.T. Comuna Plopșoru, Primarul Comunei Plopșoru și Comisia Locală de Fond Funciar Plopșoru în Dosarul nr. 147/318/2015 al Tribunalului Gorj — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 190D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, deoarece încheierea prevăzută de dispozițiile de lege criticate, chiar dacă este definitivă, este pronunțată cu citarea părților, care pot formula apărări și concluzii. Pe de altă parte, fiind vorba despre un titlu executoriu, părțile au avut acces la căile de atac prevăzute de lege pentru atacarea acelui titlu executoriu. În final, invocă jurisprudența Curții Constituționale referitoare la accesul la justiție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 1 februarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 147/318/2015, **Tribunalul Gorj — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă**. Excepția a fost invocată de U.A.T. Comuna Plopșoru, Primarul Comunei Plopșoru și Comisia Locală de Fond Funciar Plopșoru, într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului declarat de autorii excepției de neconstituționalitate, părți-debitori, împotriva Sentinței civile nr. 1.761 din 28 mai 2015 a Judecătoriei Târgu Jiu, prin care instanța a stabilit suma definitivă datorată de părți.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin că sintagma „*prin încheiere definitivă*”, cuprinsă de dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, aduce atingere accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, deoarece elimină posibilitatea atacării cu apel a unei hotărâri judecătorești. Totodată, autorii excepției susțin că dispozițiile de lege criticate contravin și art. 124 alin. (2) din Constituție și principiului exercitării căilor de atac, principiu ce trebuie interpretat în sensul posibilității reale de a exercita o cale de atac, în condițiile legii, iar nu în sensul suprimării acesteia. În final, se susține că, în lipsa unei căi de atac împotriva hotărârilor

judecătorești, se absolutizează prezumția de legalitate și temeinicie a hotărârilor pronunțate, contrar jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și dispozițiilor art. 6 privind dreptul la un proces echitabil și art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

6. **Tribunalul Gorj — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut, ci impune respectarea condițiilor stabilite prin lege de fiecare stat în parte. De asemenea, consideră că dispozițiile art. 21 și 24 din Constituție nu sunt încălcate de prevederile de lege criticate, de vreme ce art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă stabilește că încheierea este dată cu citarea părților. Nici dispozițiile art. 129 din Constituție nu sunt încălcate, chiar dacă, potrivit art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, încheierea pronunțată este definitivă. Trebuie să se țină seama de faptul că dispozițiile art. 906 din Codul de procedură civilă, privind aplicarea penalităților, sunt incidente în faza de executare silită a unor obligații stabilite prin hotărâri judecătorești pentru care legea permite folosirea căilor de atac (în cauză, obligația a fost stabilită în sarcina debitorilor prin Sentința civilă nr. 2.316/15.03.2013, pronunțată de Judecătoria Târgu Jiu în Dosarul nr. 637/318/2013, care era supusă recursului, dar a rămas definitivă prin nerecurare), precum și de faptul că, potrivit art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, se poate contesta penalitatea stabilită conform art. 906 alin. (4) pe calea contestației la executare, iar hotărârea pronunțată cu privire la contestație poate fi atacată cu apel, potrivit art. 718 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă, în esență, jurisprudența Curții Constituționale referitoare la exercitarea căilor de atac în condițiile legii, în special Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994. Precizează că soluția legislativă cuprinsă în art. 580³ alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, similară sub aspectul caracterului irevocabil/definitiv al încheierii pronunțate de instanța de executare cu cea reglementată de dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, a mai fost constatată ca fiind constituțională în numeroase cauze. În acest sens, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 484 din 9 noiembrie 2004. În final, arată că prevederile legale criticate instituie soluții normative care dau expresie exigențelor normelor constituționale, convenționale și legale pivoitoare la dreptul la un proces echitabil, în termen rezonabil (optim și previzibil) și dreptului la apărare, prin aceea că încheierea definitivă prin care instanța de executare stabilește suma definitivă datorată creditorului cu titlu de penalități se pronunță, în toate cazurile, cu citarea părților, iar debitorului i se recunoaște posibilitatea de a obține înlăturarea ori reducerea penalității, pe calea contestației la executare, în cazul executării obligației prevăzute în titlul executoriu și

dovedirii existenței unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării.

9. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 906 („Aplicarea de penalități”) alin. (4) din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările ulterioare, având următorul cuprins: *„Dacă în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, prin încheiere definitivă, dată cu citarea părților.”*

12. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, art. 124 alin. (2) potrivit căroră *„Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți”* și art. 129 privind exercitarea căilor de atac. De asemenea, se invocă dispozițiile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil și art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate fac parte din capitolul IV: *„Executarea silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face”* al titlului III: *„Executarea silită directă”* din cartea V: *„Despre executarea silită”* a Codului de procedură civilă. Dispozițiile art. 906, cu denumirea marginală *„Aplicarea de penalități”*, prevăd la alin. (1) că, dacă în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării debitorul nu execută obligația de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, *„acesta poate fi constrâns la îndeplinirea ei, prin aplicarea unor penalități”*, de către instanța de executare. Art. 906 alin. (4) prevede că, în cazul în care, în 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, *„prin încheiere definitivă”,* dată cu citarea părților.

14. Cu privire la critica de neconstituționalitate, raportată la art. 21 din Constituție, Curtea reține că, în reglementarea anterioară, o soluție legislativă similară era prevăzută în art. 580³ alin. 2 din Codul de procedură civilă din 1865 (potrivit căruia *„Dacă în termen de 6 luni debitorul nu va executa obligația prevăzută în titlul executoriu, la cererea creditorului, instanța care a dispus obligarea debitorului la plata unei amenzi civile pe zi de întârziere în favoarea statului va fixa suma datorată statului cu acest titlu, prin încheierea irevocabilă, dată cu citarea părților, iar pentru acoperirea prejudiciilor cauzate prin neîndeplinirea obligației prevăzute de alin. 1, creditorul poate cere obligarea debitorului la daune-interese; în acest din urmă caz, dispozițiile art. 574 sunt aplicabile în mod corespunzător”). Dispozițiile art. 580³ din Codul de procedură civilă au mai fost analizate și constatate ca fiind constituționale, de exemplu, prin Decizia nr. 207 din 13 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial*

al României, Partea I, nr. 308 din 9 mai 2007. Prin această decizie, Curtea Constituțională a invocat jurisprudența sa și a statuat că finalitatea reglementării privind aplicarea de penalități constă în determinarea debitorului rău platnic de a executa obligația la care este ținut în temeiul unui titlu executoriu, pe care numai el o poate executa, prin aplicarea unei amenzi civile stabilite pe zi de întârziere până la data executării. Prin exercitarea acestei constrângeri cu caracter pecuniar se urmărește contracararea manoperelor abuzive, tinzând la tergiversarea îndeplinirii obligațiilor asumate de debitor, în vederea asigurării celerității, ca exigență imperativă a executării silită. Așa fiind, Curtea a reținut că ar fi illogic și contrar finalității urmărite de legiuitor ca încheierea de obligare a debitorului la plata amenzi civile să fie supusă unor căi de atac. Consacrarea caracterului irevocabil al acestei încheieri este, deci, în deplină concordanță cu finalitatea reglementării, fără ca prin aceasta să se încalce prevederile art. 21 alin. (1) și (2) din Constituție, întrucât, așa cum Curtea a statuat în mod constant, accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate căile de atac și, deci, la toate gradele de jurisdicție, legiuitorul fiind suveran în a limita, pentru rațiuni impuse de specificul domeniului supus reglementării, un atare acces. Având în vedere acestea, pretinsa încălcare de către prevederile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă a dispozițiilor art. 21 din Constituție nu poate fi constatată.

15. Curtea reține că, potrivit art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, *„Penalitatea va putea fi înlăturată ori redusă, pe calea contestației la executare, dacă debitorul execută obligația prevăzută în titlul executoriu și dovedește existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării.”* Prin urmare, autorii excepției, pârâți debitori, au la îndemână calea contestației la executare pentru înlăturarea sau reducerea penalității stabilite de instanță, caz în care instanța va pronunța o hotărâre care poate fi atacată cu apel, potrivit art. 718 din Codul de procedură civilă.

16. Referitor la critica privind încălcarea prevederilor art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin prisma art. 20 alin. (1) din Legea fundamentală, Curtea reține că și aceasta este neîntemeiată, deoarece accesul liber la justiție implică prin natura sa o reglementare din partea statului și poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanța dreptului, în acest sens statuând și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, de exemplu prin Hotărârea din 26 ianuarie 2006, pronunțată în Cauza *Lungoci împotriva României*, paragraful 36, publicată în Monitorul Oficial României, Partea I, nr. 588 din 7 iulie 2006.

17. Referitor la pretinsa încălcare a art. 129 din Constituție, Curtea reține că, așa cum a stabilit în jurisprudența sa, nicio dispoziție cuprinsă în Legea fundamentală nu instituie obligația legiuitorului de a garanta parcurgerea în fiecare cauză a tuturor gradelor de jurisdicție, ci, dimpotrivă, potrivit art. 129 din Constituție, căile de atac pot fi exercitate în condițiile legii. Legea fundamentală nu cuprinde dispoziții referitoare la obligativitatea existenței tuturor căilor de atac, ci reglementează accesul general neîngrădit la justiție al tuturor persoanelor pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor lor legitime, precum și dreptul tuturor părților interesate de a exercita căile de atac prevăzute de lege. De asemenea, Curtea a reținut că, instituind reguli speciale privind exercitarea căilor de atac, legiuitorul trebuie să asigure părților interesate posibilitatea de a formula o cale de atac împotriva hotărârii judecătorești considerate defavorabile, iar lipsa oricărei căi de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în instanță echivalează cu imposibilitatea exercitării unui control judecătoresc efectiv, dreptul de acces liber la justiție devenind, astfel, un drept iluzoriu și teoretic (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 192 din 3 aprilie

2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 2 iulie 2014, paragraful 13).

18. Având în vedere aceste considerente, Curtea nu poate primi nici susținerea potrivit căreia dispozițiile din Codul de procedură civilă care prevăd că, în cazul în care, în 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității, debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare va fixa suma definitivă ce se datorează cu acest titlu, „*prin încheiere definitivă*”, ar contraveni dispozițiilor constituționale ale art. 124 alin. (2) potrivit cărora „*Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți*”.

19. Cât privește critica referitoare la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 24 din Constituție, Curtea constată că și aceasta este neîntemeiată, de vreme ce, potrivit dispozițiilor de lege criticate, pronunțarea încheierii prin care instanța de executare va fixa suma definitivă ce se datorează cu titlu de penalități pentru neexecutarea obligației de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, este dată cu citarea părților, ocazie cu care acestea pot formula toate apărările pe care le consideră necesare.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de U.A.T. Comuna Ploșoru, Primarul Comunei Ploșoru și Comisia Locală de Fond Funciar Ploșoru în Dosarul nr. 147/318/2015 al Tribunalului Gorj — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Gorj — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 385

din 6 iunie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, excepție ridicată de Partidul Național Liberal — Filiala Bistrița-Năsăud în Dosarul nr. 9.842/190/2015 al Judecătoriei Bistrița —

20. În final, cât privește invocarea dispozițiilor art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că acestea nu au incidență în cauză, deoarece, așa cum a statuat Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa, art. 13 solicită ca în fiecare țară să existe un mecanism care să permită persoanei remedierea în plan național a oricărei încălcări a unui drept consacrat în Convenție. Această dispoziție solicită, deci, o cale internă de atac în fața unei „autorități naționale competente” care să examineze orice cerere întemeiată pe dispozițiile Convenției, dar care să ofere și reparația adecvată, chiar dacă statele contractante se bucură de o anume marjă de apreciere în ceea ce privește modalitatea de a se conforma obligațiilor impuse de această dispoziție (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 67). Or, în speță, ceea ce se critică este lipsa căii de atac a încheierii prin care instanța de executare va fixa suma definitivă ce se datorează cu titlu de penalități pentru neexecutarea obligației de a face sau de a nu face, stabilită printr-un titlu executoriu.

Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 994D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, deoarece dispozițiile de lege criticate sunt clare, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 20 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 9.842/190/2015, **Judecătoria Bistrița — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice**

și a campaniilor electorale. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de petentul Partidul Național Liberal — Filiala Bistrița-Năsăud într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect soluționarea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute de art. 16 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 334/2006, încheiat de Autoritatea Electorală Permanentă.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că, potrivit dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, amenda este una din cele trei sancțiuni aplicabile pentru comiterea unei fapte contravenționale. Chiar dacă în dreptul intern este calificată ca fiind o sancțiune administrativă, din punctul de vedere al Curții Europene a Drepturilor Omului, amenda este considerată sancțiune penală, procedura aplicării sale supunându-se rigorilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în mod constant, în jurisprudența sa, că noțiunea de „acuzare în materie penală” la care se referă art. 6 din Convenție are un înțeles de sine stătător, independent de calificarea dată în dreptul intern al statelor. Această interpretare creează, pentru state, obligația stabilirii unor reguli de judecată conforme cu garanțiile art. 6 din Convenție, în cazul contravențiilor care, în conformitate cu exigențele Curții Europene a Drepturilor Omului, intră în domeniul penal. Autorul excepției susține că prevederile de lege criticate nu respectă exigențele constituționale referitoare la calitatea legii, respectiv nu întrunesc condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, fiind contrare art. 1 alin. (5) din Constituție. Dispozițiile art. 23 alin. (12) din Constituție impun garanția reglementării prin lege a incriminării faptelor și stabilirea sancțiunii corespunzătoare și, în mod implicit, obligația în sarcina legiuitorului de a adopta legi care să respecte cerințele de calitate ale acestora, care se circumscriu principiului legalității prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție. O lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție, numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita. În acest context, autorul excepției apreciază că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006, Decizia nr. 647 din 5 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 921 din 14 noiembrie 2006, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, și Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului. În plus, nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta; apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el trebuie să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele

care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza *Sissanis împotriva României*, paragraful 66). Astfel, autorul excepției susține că sintagma „specifice societăților reglementate de Legea nr. 31/1990” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 apare ca fiind lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, nepermițând subiecților să înțeleagă care sunt aceste activități interzise și sancționate. Potrivit prevederilor art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, ordonanță, hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau sectorului municipiului București, a consiliului județean ori a Consiliului General al Municipiului București. Referitor la cerințele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii procesual penale, Curtea Constituțională a statuat, în mod repetat, în jurisprudența sa, obligația legiuitorului de a edicta norme clare, precise și previzibile. În acest sens invocă Decizia nr. 553 din 16 iulie 2015, paragraful 23, Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, paragrafele 24 și 25, Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Având în vedere considerentele de principiu dezvoltate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Curtea Constituțională pune, în mod esențial, accentul pe respectarea exigențelor de calitate a legislației interne, legislație care, pentru a fi compatibilă cu principiul preeminenței dreptului, trebuie să îndeplinească cerințele de accesibilitate (normele care guvernează materia interceptării comunicațiilor trebuie reglementate la nivel de lege), claritate (normele trebuie să aibă o redactare fluentă și inteligibilă, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce, într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie), precizie și previzibilitate (*lex certa*, norma trebuie să fie redactată clar și precis, astfel încât să permită oricărei persoane — care, la nevoie, poate apela la consultanța de specialitate — să își corecteze conduita și să fie capabilă să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat).

6. În continuare, autorul excepției susține că dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 334/2006 nu stabilesc o interdicție a cărei nesocotire se impune a fi sancționată, ci o excepție de la regulă. În textul de lege criticat legiuitorul a stabilit atât o interdicție, cât și excepții de la această interdicție. Mai mult, interdicția prevăzută în cuprinsul art. 16 are caracter general, textul criticat stabilind că partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților reglementate de Legea nr. 31/1990. Or, o astfel de reglementare este în totală contradicție cu normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, sens în care invocă prevederile art. 36 alin. (1) și ale art. 48 alin. (1) din Legea nr. 24/2000. În acest sens, se susține că excepția prevăzută de textul de lege criticat nu poate constitui o faptă contravențională ce se impune a fi sancționată, pentru că îi lipsește obiectul reglementării. Or, potrivit art. 23 alin. (12) din Constituție, nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii. Acestea se coroborează cu prevederile art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit căreia, constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege. După cum se observă, din modul în care au fost redactate aceste dispoziții legale, rezultă că fapta nu poate fi considerată contravenție, dacă nu există o lege care să prevadă acest lucru (*nullum crimen sine lege*) și nicio sancțiune administrativă nu poate fi aplicată, dacă ea nu este prevăzută de lege pentru fapta comisă (*nulla poena sine lege*). Legalitatea incriminării și a pedepsei apare astfel ca una dintre cele mai importante limitări, reprezentând principala garanție a securității juridice a persoanei în fața dreptului administrativ sau penal. Această împrejurare

are drept consecință punerea instanțelor în imposibilitatea de a realiza un control eficient și real de legalitate și temeinicie, în condițiile în care nu se poate aprecia în ce măsură sancțiunea contravențională aplicată se încadrează în limitele prevăzute de lege pentru faptele săvârșite și respectă dispozițiile art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 cu privire la criteriile de individualizare a sancțiunii, constituind, de asemenea, și o încălcare a principiului legalității care trebuie să guverneze încheierea oricărui act de autoritate.

7. În final, autorul excepției solicită admiterea acesteia, având în vedere caracterul obligatoriu al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în temeiul art. 20 din Constituție. De asemenea, arată că procesul-verbal, adică actul contestat, a fost întocmit cu nerespectarea dispozițiilor art. 16 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, care dispun că actul sancționator trebuie să cuprindă în mod obligatoriu actul normativ prin care se stabilește și se sancționează contravenția.

8. **Judecătoria Bistrița — Secția civilă** și-a exprimat opinia în sensul că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, acestea stabilind în mod expres activitățile pe care partidele politice le pot desfășura în scopul obținerii veniturilor necesare desfășurării activității, nefiind incompatibile cu art. 1 alin. (5) și art. 23 alin. (12) din Constituție.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este nefundată, deoarece, din analiza textului de lege criticat reiese faptul că acesta stabilește în mod expres activitățile pe care partidele politice le pot desfășura în scopul obținerii veniturilor necesare desfășurării activității. Prin urmare, desfășurarea oricăror altor activități generatoare de venit în afara celor menționate de textul de lege criticat este interzisă, fiind sancționată contravențional.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 23 iunie 2015, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care au următorul conținut: „(1) *Partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Fac excepție următoarele activități din care partidele politice pot obține venituri:*

a) *editarea, realizarea și difuzarea publicațiilor ori a altor materiale de propagandă și cultură politică proprii;*

b) *vânzarea de bilete, taxe de participare sau altele asemenea la acțiuni culturale, sportive, precum și la întruniri și seminare cu tematică politică, economică sau socială;*

c) *vânzarea materialelor tipărite cu însemnele partidului politic;*

d) *serviciile oferite către membrii partidului pentru organizarea evenimentelor prevăzute la lit. b);*

e) *închirierea spațiilor aflate în patrimoniul propriu, fără a aduce atingere moralei publice, ordinii sau imaginii partidului politic;*

f) *înstrăinarea terenurilor și clădirilor din patrimoniu, dar numai după cel puțin 10 ani de la înregistrarea în patrimoniu, cu excepția partidelor politice aflate în curs de dizolvare. Termenul de 10 ani nu se aplică în situația bunurilor imobiliare moștenite;*

g) *înstrăinarea bunurilor mobile din patrimoniu, numai dacă nu reprezintă activități de producție, comerț sau prestări de servicii;*

h) *subînchirierea spațiilor permise conform prevederilor art. 26 alin. (1)—(3), pentru organizarea birourilor parlamentare, fără ca valoarea chiriei lunare prevăzute în contractul de subînchiriere să depășească valoarea chiriei lunare prevăzute în contractul de închiriere încheiat cu autoritățile locale. Cheltuielile de întreținere aferente spațiului subînchiriat revin biroului parlamentar, conform contractului încheiat;*

i) *emiterea carnetelor/legitimațiilor de membru al partidului politic.”*

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5), potrivit căruia în România respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie și ale art. 23 alin. (12) potrivit căruia nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii. De asemenea, se invocă dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că textul de lege criticat stabilește în mod expres activitățile pe care partidele politice le pot desfășura în scopul obținerii veniturilor necesare desfășurării activității. Astfel, regula prevăzută de art. 16 alin. (1) este aceea că partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Excepțiile de la această regulă, adică activitățile permise din care partidele politice pot obține venituri, sunt stabilite la lit. a)—i) ale art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006. Lit. h) a art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 stabilește că este permisă subînchirierea spațiilor permise conform prevederilor art. 26 alin. (1)—(3), pentru organizarea birourilor parlamentare, fără ca valoarea chiriei lunare prevăzute în contractul de subînchiriere să depășească valoarea chiriei lunare prevăzute în contractul de închiriere încheiat cu autoritățile locale, iar cheltuielile de întreținere aferente spațiului subînchiriat revin biroului parlamentar, conform contractului încheiat.

16. Referitor la critica autorului privind lipsa de claritate și previzibilitate a sintagmei „*activități specifice societăților reglementate de Legea nr. 31/1990*” cuprinse de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006, deoarece această sintagmă nu permite subiecților să înțeleagă care sunt activitățile interzise și sancționate, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale referitoare la art. 1 alin. (5) din Constituție, una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225). În acest sens, Curtea a constatat că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013). De asemenea, prin Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni contra României*, paragraful 35, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că însemnătatea noțiunii de previzibilitate depinde în mare măsură de contextul textului de lege, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi. Previzibilitatea legii nu se opune ca persoana interesată să fie nevoită să recurgă la o bună consiliere pentru a evalua, la un nivel rezonabil în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea decurge dintr-o anumită acțiune. Totodată, aceeași instanță a mai reținut că, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una din tehnicile-tip de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulelor mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent.

17. Aplicând aceste considerente la speța de față, Curtea reține că textul de lege criticat — art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 — prevede în mod expres activitățile pe care partidele politice le pot desfășura în scopul obținerii veniturilor necesare desfășurării activității, stabilind regula că partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, textul este formulat cu o precizie suficientă care permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. În consecință, critica de neconstituționalitate privind neclaritatea textului de lege criticat este neîntemeiată.

18. Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 334/2006, prin raportare la art. 23 alin. (12) din Constituție, privind principiul legalității pedepsei, Curtea constată că, potrivit normei constituționale invocate, nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât

în condițiile și în temeiul legii. Autorul excepției susține că încălcarea art. 16 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 334/2006 „nu poate constitui o faptă contravențională ce se impune a fi sancționată, pentru că îi lipsește obiectul reglementării”. Cu privire la această critică, Curtea reține netemeinicia acesteia, deoarece sancțiunea pentru nerespectarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 este reglementată de art. 52 alin. (1) din aceeași lege, potrivit căruia constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii penale, infracțiuni, și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 25.000 lei încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 16 alin. (1) din lege. Prin urmare, desfășurarea oricăror altor activități generatoare de venit în afara celor menționate expres la lit. a)—i) ale art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 este interzisă, fiind sancționată contravențional.

19. Referitor la critica privind încălcarea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale, „legislația contravențională din România, similară celei germane, intră sub prevederile art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale” (a se vedea în acest sens Decizia nr. 197 din 13 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 29 iulie 2003, și Decizia nr. 411 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 15 iulie 2014, paragrafele 23—26), însă dispozițiile de lege criticate nu sunt norme de procedură care să aibă legătură cu garanțiile dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenție, ci stabilesc, în mod expres și clar, atât regula că partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, cât și excepțiile de la această regulă, și anume activitățile pe care partidele politice le pot desfășura în scopul obținerii veniturilor necesare desfășurării activității. De asemenea, art. 52 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 prevede că încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 16 alin. (1) din lege constituie contravenție, stabilind și pedeapsa amenzii.

20. În final, cu privire la susținerile autorului excepției potrivit cărora actul contestat, procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției, a fost întocmit cu nerespectarea dispozițiilor art. 16 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, care dispun că actul sancționator trebuie să cuprindă în mod obligatoriu actul normativ prin care se stabilește și se sancționează contravenția, Curtea reține că aceste susțineri privesc aspecte ce țin de aplicarea legii de către instanța judecătorească în fața căreia s-a invocat excepția de neconstituționalitate, nefiind de competența Curții Constituționale.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Partidul Național Liberal — Filiala Bistrița-Năsăud în Dosarul nr. 9.842/190/2015 al Judecătorei Bistrița — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Bistrița — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****pentru numirea domnului Gheorghe Nucu Marin
în funcția de secretar de stat la Ministerul Afacerilor Interne**

Având în vedere Adresa Ministerului Afacerilor Interne nr. 17.161 din 21 august 2017, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/5.655 din 22 august 2017,

în temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Gheorghe Nucu Marin se numește în funcția de secretar de stat la Ministerul Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

MIHAI TUDOSEContrasemnează:

p. Secretarul general al Guvernului,
Ioana-Andreea Lambru

București, 22 august 2017.
Nr. 593.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

